

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Parlamentul European a ratificat Acordul de Asociere R. Moldova - UE

Parlamentul European a ratificat, cu majoritate de voturi, la Bruxelles, Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Ratificarea documentului a avut loc în cadrul ședinței plenare a Parlamentului European din 13 noiembrie curent, la care a participat și șeful Legislativului din Republica Moldova, Igor Corman. Raportorul Parlamentului European pentru Acordul de Asociere între R. Moldova și UE, Petras Auštrevičius, a menționat, în cadrul ședinței, că „viitorul European a fost mereu destinat R. Moldova” și că „evenimentul de astăzi reprezintă punctul culminant al muncii depuse de către R. Moldova și UE pentru îndeplinirea planului comun de acțiuni și realizarea reformelor”.

Comisarul European pen-

tru extindere și politică de vecinătate, Johannes Hahn, a declarat că „ratificarea documentului reprezintă o realizare majoră atât pentru R. Moldova, cât și pentru UE, esențială pentru a spori transparența, creșterea economică, a susține stabilitatea și prosperitatea R. Moldova”.

Acordul de Asociere dintre R. Moldova și Uniunea Europeană a fost semnat pe 27 iunie curent, la Bruxelles. Ulterior, acesta a fost ratificat de Parlamentul Republicii Moldova pe data de 2 iulie.

Documentul va intra în vigoare după ce va fi ratificat de Parlamentele celor 28 de state membre ale Uniunii Europene. Până în prezent, această procedură a fost efectuată de România, Bulgaria, Letonia, Estonia, Lituania, Malta și Slovacia.

Pe 5 noiembrie 2014, la Academia de Administrare Publică a fost inaugurat anul de studii prin doctorat. La ședința, consacrată acestui eveniment, au participat conducătorii științifici de doctorat: Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative, Constantin SOLOMON, doctor habilitat, profesor universitar, Victor SACA, doctor habilitat, profesor universitar, Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar.

de la Academie, naționale și internaționale, să facă studii de cercetare profunde pentru ca după 3-4 ani să susțină tezele și să obțină titlurile științifice respective.

Dna Silvia DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, șefa Direcției știință și cooperare internațională, a dat citire ordinului rectorului Academiei cu privire la înmatricularea doctoranzilor la buget și prin contract, care vor face studiile de doctorat în cadrul Academiei.

Inaugurarea anului de studii la doctorat

tar, Angela POPOVICI, doctor, conferențiar universitar, și Mihai ROȘCOVAN, doctor, conferențiar universitar.

În deschiderea ședinței, prim-prorectorul Academiei, dl Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, i-a felicitat pe doctoranzi cu susținerea

O informație privind relementarea studiilor de doctorat a prezentat profesorul Constantin Solomon, expert al Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, care le-a vorbit doctoranzilor despre necesitatea publicării în revistele din țară și de peste hotare

examenelor și înmatricularea la studii de doctorat, accentuând faptul că, după susținerea tezelor, doctoranzilor li se va conferi titlul de doctor în științe administrative. Urându-le succese, dl A. Groza i-a îndemnat să fie foarte activi, să participe la conferințele științifice

a articolelor științifice conform temei tezei de doctor, participării la simpozioane și conferințe științifice, făcând referire la Ghidul pentru elaborarea tezei de doctorat, care trebuie să devină o carte de căpătâi

(Continuare în pag. 4)

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, salută cu satisfacție actul de ratificare de către Parlamentul European a Acordului de Asociere

Nicolae Timofti salută actul de ratificare a Acordului de Asociere R. Moldova - UE

dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Șeful statului felicită cu această ocazie cetățenii țării, care au demonstrat unitate în susținerea parcursului european al Republicii Moldova.

Președintele Nicolae Timofti apreciază votul parlamentarilor europeni drept o

recunoaștere a progreselor înregistrate de țara noastră pe calea reformelor democratice și, totodată, un pas important în consolidarea procesului de integrare politică și economică dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Președintele țării consideră că rezoluția adoptată de

Parlamentul European, care stipulează că semnarea și ratificarea Acordului de Asociere „nu reprezintă un obiectiv final al relației dintre Republica Moldova și UE”, creează condiții favorabile pentru solicitarea în viitorul apropiat a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană.

Președintele Parlamentului European, Martin Schulz, a reconfirmat, astăzi, în cadrul unei întrevederi cu șeful Legislativului Igor Corman, sprijinul Parlamentului European pentru parcursul european al Republicii Moldova și implementarea Acordului de Asociere cu UE.

Igor Corman a exprimat grațitudine omologului său, Martin Schulz, precum și grupurilor parlamentare a familiilor politice din care fac parte partidele pro-europene din Republica Moldova, pentru eforturile depuse astfel încât ratificarea Acordului de Asociere să fie posibilă în termene cât mai restrânse.

Potrivit șefului Legislativului, votul de astăzi din Parlamentul European demonstrează faptul că între Republica Moldova și Uniunea Europeană există un parteneriat trainic, în special la nivelul legislativelor, care a fost consolidat prin ratificarea Acordului de Asociere. „Ne bucură faptul că, a câta oară, Parlamentul European a

Întrevedere Igor Corman - Martin Schulz

fost solidar cu cetățenii moldoveni și a inclus în agendă, în mod prioritar, ratificarea Acordului de Asociere, transmițând astfel încă un semnal puternic de susținere țării noastre, în

pentru toți cetățenii noștri”, a precizat șeful Legislativului.

Igor Corman și Martin Schulz s-au referit la pașii următori pe care urmează să-i întreprindă țara noastră pentru

ajunul alegerilor parlamentare din 30 noiembrie”, a menționat Președintele Parlamentului. „Asocierea cu UE este cea mai sigură cale pentru dezvoltarea economică a Republicii Moldova și pentru asigurarea unor standarde mai bune de viață

punerea în aplicare a Acordului de Asociere și prioritățile-cheie în modernizarea Republicii Moldova. În context, oficialii au discutat despre crearea Comitetului parlamentar de asociere, care va reuni reprezentanți ai Parlamentului Republicii

Moldova și ai Parlamentului European. Acestui Comitet îi va reveni funcția de a monitoriza implementarea Acordului de Asociere.

Alte subiecte abordate în cadrul discuțiilor au vizat situația internă în ajunul alegerilor parlamentare din 30 noiembrie, contextul regional, relațiile Republicii Moldova cu țările vecine.

Tot astăzi, la Bruxelles, Igor Corman mai are planificate întrevederi cu raportorul Parlamentului European pentru Acordul de Asociere între Republica Moldova și UE, Petras Auštrevičius, Președintele Grupului parlamentar al Alianței Progresiste a Socialiștilor și Democraților, Gianni Pittella, cu Președintele Delegației la Comitetul Parlamentar UE - Republica Moldova, europarlamentarul Andi Cristea, precum și cu alți reprezentanți ai grupurilor politice din Parlamentul European.

Iurie Leancă salută ratificarea Acordului de Asociere RM - UE

Prim-ministrul Iurie Leancă salută decizia Parlamentului

European de a ratifica Acordul de Asociere a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Acesta include asocierea politică și integrarea economică între cele două părți. Evenimentul a avut loc astăzi în cadrul ședinței în plen a forului legislativ de la Bruxelles,

Iurie Leancă apreciază

acest eveniment drept unul istoric: „Sînt convins că doar un viitor european va oferi cetățenilor noștri un trai mai bun, venituri mai mari, drumuri de calitate, educație și medicină cu cele mai bune servicii, acces la o piață de jumătate de miliard de consumatori, instituții care vor

funcționa și mai puternic, după modelul european”.

Așa cum spunea Prim-ministrul Iurie Leancă și în ziua semnării Acordului, pe 27 iunie, alegerea europeană făcută de Republica Moldova oferă țării noastre puterea să meargă înainte, spre o viață normală pentru fiecare.

Ședința Senatului Academiei

Pe 14 noiembrie curent, a avut loc ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică, prezidată de rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar.

Senatul a examinat și a adoptat hotărârile respective asupra chestiunilor privind Regulamentul cu privire la desfășurarea stagiului de practică, studii superioare, ciclul II, masterat (raportor dna Maria STRECHII, director al Departamentului învățământ superior, doctor, conferențiar universitar); temele tezelor de master la studii superioare de masterat de profesionali-

ducerea metodică-didactică, evaluarea și totalizarea stagiului, precum și posibilitatea desfășurării stagiului de practică peste hotarele țării.

În cadrul ședinței Senatului au fost aprobate listele nominale și tematica tezelor de master la studii superioare de masterat de profesionalizare, învățământ cu frecvență redusă pentru anul de studii 2014-2015 la specializările „Administrare Publică”, „Management”, „Drept constituțional și drept administrativ”, „Relații internaționale” și „Ma-

șelor publice locale – cheia succesului unei autonomii autentice, reforma fiscală în Republica Moldova, cultura organizațională în managementul modern, concurența și creșterea competitivității bunurilor economice în Republica Moldova, competența Curții Constituționale, legislația electorală, regimul constituțional parlamentar, răspunderea juridică a procurorilor, soluționarea litigiilor de muncă, cooperarea Republicii Moldova cu Consiliul Europei în promovarea democrației și edificării statului de drept, politica migraționistă a Uniunii Europene: implicații pentru Republica Moldova ș. a.

Senatul Academiei a completat Nomenclatorul și tarifele serviciilor contra plată executate și prestate de că-

publicarea articolelor în revista metodică-științifică „Administrare Publică” de către profesorii, colaboratorii, masteranzii și doctoranzii Academiei, precum și de către persoanele din exteriorul Academiei.

În cadrul ședinței au fost modificate coeficienții de majorare a cuantumului salariilor de funcție pentru șefii de catedră și pentru corpul profesoral-didactic.

Asupra agendei Senatului s-au pronunțat Tudor DELIU, lector superior universitar, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, Ion DULSCHI, șef Catedră științe administrative, doctor, conferențiar universitar, Teodora GHERMAN, șef Catedră tehnologii informaționale aplicate, doctor, conferențiar universitar, Silvia GORIUC, șef Catedră

zare, învățământ cu frecvență redusă, pentru anul de studii 2014-2015 (raportor dna Maria Strechii); completarea nomenclatorului și tarifelor serviciilor contra plată, executate și prestate de către Academia de Administrare Publică (raportor dl Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar); cu privire la salarizarea corpului profesoral-didactic al Academiei (raportor dl Oleg Balan).

Regulamentul cu privire la desfășurarea stagiului de practică prevede dispoziții referitoare la conținutul și organizarea stagiului de practică în structurile administrației publice centrale și locale, în alte instituții de stat și private din țară, programele, con-

nagement informațional în administrarea publică.”

Tematica tezelor de master cuprinde cele mai diverse aspecte ale activității organelor administrației publice locale și centrale în domeniul administrării, managementului, un vast complex de probleme în domeniul dreptului, dintre care vom menționa activitatea administrației publice locale în organizarea și prestarea serviciilor publice locale, impactul fondurilor de finanțare internaționale și locale asupra dezvoltării durabile a comunităților, atribuțiile Primului-ministru în organizarea activității Guvernului, modernizarea administrației publice centrale din perspectiva integrării europene, descentralizarea finan-

tre Academia de Administrare Publică cu unele servicii ce țin de susținerea repetată a tezelor de master, precum și

științe juridice, doctor, conferențiar universitar, ș. a.

Mihai GHEORGHE

Masteranzii secției cu frecvență redusă la o nouă sesiune

Pe 03 noiembrie curent, în cadrul Academiei de Administrare Publică, a început noul an de studii, 2014-2015, la secția cu frecvență redusă, anul II,

specializările „Administrare publică” și „Drept constituțional și drept administrativ”.

Studiile la Academie au pentru fiecare specificul său. Condițiile de studii sunt foarte bune și este de datoria masteranzilor să beneficieze de aceste condiții, căci Academia are o experiență bogată în ceea ce privește organizarea instruirii postuniversitare, acumulată temeinic pe parcursul celor 21 de ani de activitate de la fondarea sa. Gradul avansat de studii este determinat și de faptul că Aca-

demia întreține strânse relații de colaborare cu prestigioase centre universitare de peste hotare, ea devenind Centrul Național de pregătire și perfec-

ționare a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării.

Masteranzii se află deja la a treia sesiune și sunt cunoscuți cu regulile și principiile de activitate ale profesorilor Academiei, printre care se pune accentul pe o expunere teoretică și practică a materialului, pe discuții constructive dintre masteranzi și profesori, fiind luate în dezbateră diverse situații din activitatea practică a masteranzilor și posibilitățile de soluționare a lor.

Este o practică binevenită,

or, la ora actuală, în țara noastră sunt multe probleme, rezolvarea cărora depinde în mare parte de funcționarii publici, pregătiți și perfecționați în cadrul Academiei. Ei sunt acei care întreprind acțiuni concrete de investigare, identificare și trasare a căilor de soluționare a problemelor pentru asigurarea unui management eficient al autorităților publice.

Orarul sesiunii a inclus cursuri din domeniul administrației publice (A. Popovici), economiei și finanțelor publice (A. Blanovschi, T. Manole), servicii și politici publice (T. Savca, V. Tincu), urbanism (N. Grozavu), jurisprudență (A. Bantuș, I. Tipa), protecția mediului (Ig. Trofimov), fiscalitate (A. Guștiuc). Prelegerile sunt ținute la cel mai înalt nivel, iar masteranzii sunt destul de activi pentru ași demonstra capacitățile de însușire temeinică a cunoștințelor și de a valorifica la maximum șansele oferite de Academie pentru o carieră de succes în viața de mai departe.

Vom mai remarca faptul că la dispoziția masteranzilor se află biblioteca Academiei care

dispune de un fond bogat de literatură de specialitate, manuale și ediții, în mare parte dintre care pot fi găsite doar aici. Autorii multor manuale sunt profesorii Academiei cu vaste cunoștințe teoretice și o bogată experiență și practică de lucru, savanți din țară și de peste hotare. De remarcă, deosebi, și faptul că în ultimii ani biblioteca Academiei a fost conectată la mai multe centre mondiale de prestigiu de baze de date, printre care EBSCO etc. Și fondul bibliotecii se completează permanent, donatori fiind profesorii Academiei, autoritățile publice și centrele științifice din țară și de peste hotare, astfel că biblioteca Academiei are cea mai bogată colecție de carte din domeniul administrației publice, a jurisprudenței, din alte domenii, constituind o bază bună pentru masteranzii cercetători.

Per ansamblu, la anul II, la specializarea „Administrare publică”, secția cu frecvență redusă, își fac studiile 96 de masteranzi, veniți din diferite domenii, dar a căror activitate, în mare, are tangență cu sistemul administrației publice, iar la „Drept constituțional și drept administrativ” – 31. Nu ne rămâne decât să le urăm succes și studii prodigioase!

Vitalie NICA

Inaugurarea anului de studii la doctorat

(Sfârșit. Început în pag. 1)

pentru doctoranzi.

DI Ion Dulschi, șef Catedră științe administrative, a prezentat o informație cu privire la comunicarea doctoranzilor cu catedra de profil, despre cerințele pe care trebuie să le respecte, menționând faptul că din anul trecut, în afară de atestările anuale, se practică și atestările intermediare, care sunt organizate în luna iunie pentru verificarea gradului de pregătire a tezelor.

Mari realizări le-a urat doctoranzilor și profesorul Victor

Saca, îndemnându-i să fie activi, să demonstreze cunoștințe temeinice în domeniile de cercetare și să întrețină relații

strânse cu catedra de specialitate și cu conducătorii tezelor de doctorat.

O informație cu privire la

utilizarea resurselor bibliografice ale Academiei de Administrare Publică a prezentat dna Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șefa secției informare și documentare.

În finalul ședinței s-a hotărât ca până la începutul lunii decembrie doctoranzii să aleagă conducătorii științifici ai tezelor și, împreună, să elaboreze tematica tezelor de doctorat, care urmează să fie aprobate la ședința Senatului Academiei de Administrare Publică.

În pagina 5 citiți un interviu cu doctoranda Viorica Mocrea.

Cor. „F. P”

Academia m-a determinat să fac doctoratul

Viorica MOCREAC

CORRESPONDENTUL:
Ați absolvit Universitatea Agrară și ați fost angajată la aceeași instituție în calitate de lector superior universitar, dar masteratul ați hotărât să-l faceți la Academia de Administrare Publică. Care au fost argumentele pentru a lua această decizie?

Viorica MOCREAC: Alegerea să fac masteratul la Academia de Administrare Publică a fost o decizie importantă și deloc ușoară. Pentru mine masteratul la Academie a fost mai mult decât o programă de învățământ. A fost o formă de a mă dezvolta în alt domeniu, dar care, de asemenea, are legătură directă cu domeniul meu de activitate. Studiile la Academia de Administrare Publică te pregătesc atât pentru sectorul public, cât și pentru cel privat.

Tema tezei de master a fost „Descentralizarea administrativă ca mecanism de realizare a autonomiei locale”. Descentralizarea constituie pentru Republica Moldova o reformă de interes național, un obiectiv care trebuie să fie însușit și susținut. Aceasta m-a și determinat în alegerea tezei de master, ea fiind una de stringentă actualitate și corespunzătoare, într-o anumită măsură, planurilor mele de viitor.

Cunoștințele și experien-

Interviu cu una dintre proaspeții doctoranzi ai Academiei, Viorica MOCREAC. După Colegiul agricol din Țaul, a urmat studiile la Facultatea cadastru și drept de la Universitatea Agrară de Stat din Moldova, pe care a absolvit-o cu mențiune în 1998 și din acest an până în prezent este lector superior universitar la aceeași facultate a Universității Agrare

ța dobândite în timpul anilor de studii sunt rezultatul unui sistem de învățământ de nivel înalt, bine structurat și interactiv și reprezintă punctul de plecare în construirea unei cariere administrative de succes. Prin programa de masterat am avut ocazia de a mă implica într-o gamă largă de activități academice și extracurriculare, fiind susținută și îndrumată de dragii noștri profesori cu calități deosebite, pentru a urma nu numai studiile, dar și a ne încadra în activitățile de cercetare. Am întâlnit aici, la Catedra științe administrative, profesori pasionați, entuziaști și intransigenți, care mi-au insuflat principii de valoare și o conduită morală fundamentală în managementul unei administrații publice moderne. Astfel, că, nu în ultimul rând, masteratul la Academie mi-a deschis și perspectiva continuării studiilor în domeniul administrării publice la nivel de doctorat.

COR.: Și ați hotărât să faceți studiile de doctorat tot la Academia de Administrare Publică.

V.M.: Odată ce ai făcut studiile de masterat aici, la Academie, altă alternativă nu mai există. Aici faci nu doar teorie, ea fiind îmbinată armonios cu practica, profesorii te antrenează în discuții care te formează deja ca un specialist experimentat în domeniu. Cu atât mai mult, sunt oferite condiții și posibilități pentru activități de cercetare în care suntem susținuți de către profesori. Dar și îndemnul de a urma studiile de doctorat m-au determinat, fără echivoc, de a urma acest îndemn, sigură

de o reușită a acestor studii și de perspectivele unei cariere de succes.

Am depus actele la specialitatea 563.02. *Organizarea și dirijarea în instituțiile publice; servicii publice.* Și, cu toate că teza de master am susținut-o în acest an, emoțiile la examenele de admitere la doctorat au fost mari. Dar datorită cunoștințelor temeinice acumulate în anii studiilor de masterat, deprinderilor de a te concentra și a-ți pune scopul de a te afirma m-au ajutat să trec cu bine de aceste încercări și să continuu studiile, fără întrerupere, la un alt nivel, cel de doctorat.

Emoționantă a fost și ședința de inaugurare a anului de studii la doctorat. Am fost față în față cu profesorii, viitorii noștri conducători științifici ai tezelor de doctorat. Cuvintele calde de felicitare și încurajare, adresate nouă de către prim-prorectorul Academiei, Andrei Groza, de profesorii Ion Dulschi, Constantin Solomon, Victor Saca deja te predispon la mari realizări în procesul studiilor.

Informațiile prezentate și recomandările lor ne deschid bune perspective de a participa la diverse simpozioane și conferințe științifice naționale și internaționale, inclusiv în cadrul Academiei, care, fără îndoială, te îmbogățesc cu mult, poți prelua experiența și practica de cercetare ale multor personalități notorii din lumea științei și a le aplica în procesul de elaborare și pregătire a tezei de doctorat.

S-au mai liniștit spiritele după aceste momente de o deosebită importanță

în viața fiecăruia dintre noi, proaspeții doctoranzi înmatriculați, și urmează realizarea, pas cu pas, a etapelor de alegere a conducătorului științific, apoi de elaborare a temei tezei de doctorat, în conformitate cu Ghidul în acest domeniu. Și apoi acei ani de studii profunde, de căutări și activități de cercetare de valoare, care până la urmă trebuie să se concentreze în viitoarea teză de doctorat, ca după perioada studiilor destul de încordată să ne vedem, după cum a menționat și dl A. Groza, cu visul împlinit, adică cu titlul științific la care aspirăm.

COR.: Și cum vedeți activitatea D-voastră după sustinerea tezei de doctor?

V.M.: Cunoștințele și experiența pe care le vom dobândi în timpul anilor de studii la doctorat, susținerea tezei de doctor reprezintă acele repere de mare valoare, punctul de plecare în construirea unei cariere administrative la un nivel nou, european, așa spune. Or, integrarea europeană nu înseamnă numai decizii la nivel de stat, ci și o implicare activă a fiecăruia dintre noi, îndeosebi a funcționarilor publici de toate nivelurile, pentru a pregăti comunitățile, întreaga societate pentru un nou model de viață, a unei vieți decente în marea familie civilizată a Uniunii Europene.

Cor.: Vă mulțumim pentru interviu și vă dorim mari realizări pe viitor.

V.M.: Vă mulțumesc, așa să ne ajute Dumnezeu.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

Finanțelor publice locale – evidență strictă

Forumul „Gestionarea patrimoniului public la nivelul local”, organizat pentru primarii celor 32 de orașe-reședință de raion, parteneri ale Proiectului USAID LGSP, și specialiștii în domeniul gestionării patrimoniului din aceste orașe, care a avut loc la Taraclia, a oferit o platformă de schimb de experiență, expertiză și discuții în domeniul gestionării eficiente a patrimoniului public, inclusiv prin prisma bunelor practici din orașul Taraclia. Cu alte cuvinte, acest forum a însemnat o etapă calitativ nouă în evidența și gestionarea bunului public al primăriilor. **Cu unele sugestii la această temă vine dl Petru Burlacu, primar al orașului Cahul.**

Petru BURLACU,
primar de Cahul

La lucrările acestui forum, destul de important pentru noi, am participat împreună cu colegii mei, Elena Baba, specialist în serviciul economic, și Olga Rusu, specialist în domeniul gestionării activelor publice.

În calitate de beneficiari ai proiectului USAID LGSP apreciem înalt colaborarea prodigioasă și benefică în implementarea obiectivelor propuse. Gestionarea și utilizarea eficientă a activelor face parte din cele trei obiective interconectate ale proiectului, regăsindu-se la compartimentul „Creșterea veniturilor disponibile pentru autoritățile locale și îmbunătățirea managementului financiar”. Scopul acestei colaborări este consolidarea capacităților de administrare financiară și optimizarea potențialului de generare a veniturilor primăriei.

Așa cum suntem permanent în căutarea diverselor posibilități de identificare și aplicare a noilor metode și practici de gestionare eficientă a bunurilor publice, în scopul realizării cu succes a sarcinilor încredințate de către cetățean, am rămas cu impresii pozitive de la acest forum, acumulând informații noi și utile. Luând în considerație experiența or. Taraclia în domeniul gestionării patrimoniului public și

eficienței energetice și a acțiunilor întreprinse, considerăm că preluând careva tehnici metodologice vom reuși să rezolvăm și în or. Cahul problemele existente.

În acest context, apreciem efortul echipei Proiectului LGSP în realizarea cu succes a forumului. În cadrul acestuia au fost prezentate informații utile și instrumente practice destinate, în primul rând, gestionării și utilizării eficiente a patrimoniului public și de către alte autorități publice locale. Astfel, am luat cunoștință de reușitele în domeniu, realizate cu suportul proiectului, de către unele APL-uri din republică, exemple care deja generează venituri

crești, în acest sens. Începând cu vara anului 2012, a fost lansată propunerea de închidere a școlii tehnologice „B.P. Hașdeu” din or. Cahul cu transferarea elevilor la Liceul teoretic „I. Creangă”, propunere care a fost acceptată, asigurând păstrarea patrimoniului și diminuarea cheltuielilor publice. Astăzi suntem în proces de identificare a surselor financiare externe necesare pentru includerea în circuitul public activ a edificiiului dat.

În anul curent, Consiliul orășenesc Cahul, în scopul optimizării cheltuielilor bugetare, a adoptat decizia de reamplasare a Centrului de Creație „Miorița” din or. Cahul în incinta

suplimentare încasate de către autoritățile date, fapt ce confirmă avantajul gestionării eficiente a patrimoniului public.

Actualmente, în cadrul primăriei or. Cahul activează un specialist în domeniul gestionării patrimoniului public, care deja a inițiat procedura de elaborare a registrului patrimoniului public și a listei bunurilor ce nu pot fi supuse procedurilor de privatizare.

Dacă să vorbim despre situația privind patrimoniul public din orașul Cahul și măsurile întreprinse până acum în vederea utilizării eficiente a acestora, menționăm că deja au fost întreprinși pași con-

Palatului de cultură, astfel fiind valorificate spațiile libere din clădirea Palatului de cultură și, totodată, fiind diminuate cheltuielile de întreținere a unui edificiu care nu era utilizat la capacitatea sa totală, dar era întreținut în întregime.

Odată cu angajarea specialistului în domeniul gestionării patrimoniului public, urmează să identificăm și să gestionăm corect și eficient și alte active, proprietate publică. Menționăm, în acest context, că spațiile libere de care dispunem sunt acordate în locațiune în bază de contracte, inclusiv instituțiilor finanțate din bugetul de stat, astfel fiind încasate

mijloace speciale la conturile de venituri ale primăriei.

Vorbind de gestionarea eficientă a patrimoniului, putem să ne referim și la noua legislație a finanțelor publice locale. În opinia noastră, această legislație poate fi interpretată astfel: se guvernează bine de la nivel central, dar treburile publice locale se administrează cel mai eficient la nivel local. Accentul pronunțat pus pe autonomia reală a autorităților publice locale de nivelul I, ce rezultă din modificările legislative în domeniul finanțelor publice locale, urmează să genereze un spirit sporit de inițiativă din partea aleșilor locali privind colectarea veniturilor bugetare locale, identificarea noilor surse de generare a acestora, precum și utilizarea lor eficientă. Ca exemplu, putem menționa că la moment suntem în proces de transmitere către Consiliul raional Cahul spre finanțare instituții publice din domeniul social, și anume: Centrul pentru copii străzii „Speranța”, Complexul de servicii sociale „Împreună”, precum și două case de tip familial, fiind până acum în subordinea primăriei or. Cahul, însă conform legii privind descentralizarea administrativă, administrarea unităților de asistență socială reprezintă domeniul propriu de activitate al autorităților publice locale de nivelul II.

Gestionarea eficientă a patrimoniului public în concordanță cu noua legislație a finanțelor publice vor determina o dezvoltare durabilă reală a localităților noastre, așa spune, chiar la standardele moderne, un aspect important al integrării europene a țării noastre.

Pentru confirmare,
Ion AXENTI

Împreună, pentru un sat cu perspectivă

Zgurița, de prin părțile Drochiei, un sat ca multe altele din regiune, cam cu aceleași probleme, face totuși o deosebire prin felul de a-și asigura o dezvoltare și o renovare pe măsură. Aveam să mă conving de acest lucru chiar la prima întâlnire pe care am avut-o în centrul satului. Un grup de oameni, printre care primarul Victor Guțu și Mihail Nedelciuc, directorul SRL „Zgura-Agro”, discutau referitor la calitatea asfaltării drumului și amenajarea centrului satului. Fiecare cu poziția lui, ca până la urmă să fie aprobate anumite măsuri cu pondere pentru un aspect mai atrăgător, dar, în același timp, cu cheltuieli mai optimizate.

- Nu este o ședință în teritoriu a consiliului aleșilor locali, - precizează primarul Victor Guțu după prezentările de rigoare. - Ne-am întâlnit cu activiști din sat, cu agenți economici din partea locului pentru a discuta cum să rezolvăm mai departe problemele satului. Este o formă de conlucrare, de cooperare comunitară, destul de eficientă. Oamenii nu sunt indiferenți de soarta localității și asta înseamnă foarte mult.

- Noi ne străduim să susținem primăria pe măsura posibilităților, - intervine Mihail Nedelciuc. - De ce? Fiindcă vedem că primarul este mereu în căutare de noi activități pentru dezvoltarea satului. Este un om cu inițiativă, își dorește să aducă schimbările pe care le așteaptă comunitatea și noi nu putem sta într-o parte. Împreună vom face ca satul nostru să arate mai bine, mai amenajat, după cum sunt timpurile.

Și un exemplu concludent al acestei cooperări comunitare este și drumul asfaltat din centrul satului.

Anume această atitudine și spirit de inițiativă, de întreprinzător, de manager abil ale primarului Victor Guțu i-au întărit autoritatea și încrederea din partea sătenilor.

Primarul își amintește de

Victor GUȚU,
primar de Zgurița, Drochia

prima sa campanie electorală, din 2007. Fiind de specialitate inginer-ameliorator, activând și în calitate de președinte al comitetului sindical în fosta gospodărie agricolă, având deci o practică bună de a lucra cu oamenii, a hotărât să candideze la funcția de primar, că constata, cu părere de rău, degradarea satului de baștină, un sat mare, altă dată cu peste 4000 de locuitori, un timp fiind chiar și centru raional. A fost o concurență strânsă, cu 6 candidați, fiecare cu calitățile sale. A câștigat scrutinul la al doilea tur și la început se confrunta cu mai multe probleme, aleșii locali erau din diferite partide. Dar această situație l-a făcut și mai hotărât de a-și îndeplini programul său electoral. A început cu iluminarea strădărilor. Pe timpuri, întreg satul era iluminat, ca pe urmă umbra întinericului să se lase peste sat. A umblat din casă în casă, a făcut înțelegere cu oamenii și a reînstatat 120 de felinare dintre cele mai economice. Au realizat aceste lucrări iarăși cu forțele proprii, primăria alocând 30 mii de lei, iar populația – 15 mii. Așa că, mai rar vei vedea sate iluminate din capăt în capăt.

În scurt timp, a fost soluționată și problema cu gunoșiile neautorizate, 4 la număr. Ba chiar gunoaiile erau aruncate la întâmplare. Și iarăși a mers de la casă la casă, explicând oamenilor că de ei, de fiecare, depinde curățenia locurilor de baștină. Au fost organizate 2 gunoști autorizate, îngrădite,

fiind stabilit un grafic și rutele prin sat pe unde trece tractorul și încarcă sacii cu deșeurile menajere de la porțile sătenilor.

Acum altă făină se macină la moară, spun sătenii, aleșii locali fiind uniți de interesele satului natal. Astfel că, primarul Victor Guțu câștigă al doilea mandat detașat, din primul tur.

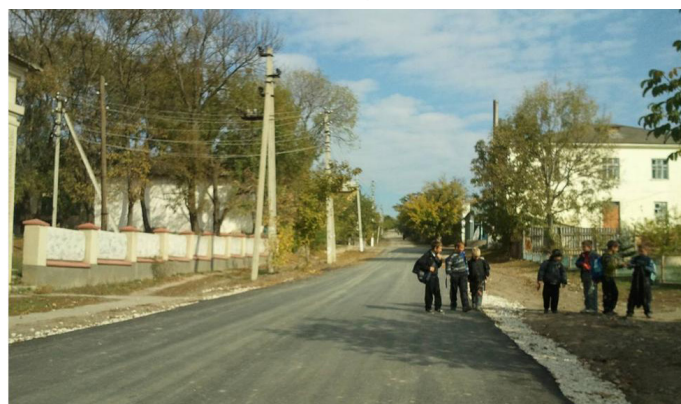
Au urmat reparațiile capitale la gimnaziu cu contribuția FISM-ului de un milion de lei plus contribuția primăriei și a populației, a grădiniței de copii. Aici e de remarcat și suportul financiar al organizației obștești moldo-germane „Filocolia”, unde activează consăteanca Larisa Ceban. Pentru gimnaziu au fost procurate utilaje și echipamente pentru clasele de muncă: mașini de cusut pentru fete și strunguri de prelucrat lemnul pentru băieți, investițiile în aceste scopuri constituind un milion de lei. Tot din contul acestei organizații, la grădinița de copii au fost mobilate dormitoare, cantina, fiind amenajate locurile de joacă pentru copii.

Amenajarea și dotarea Centrului de sănătate a fost, de asemenea, un obiectiv prioritar al primăriei. În primul rând, a fost soluționată problema privind aprovizionarea cu apă potabilă și apă fierbinte. În acest scop, a

pe agenda de lucru a primăriei, spune primarul, este acum reparația capitală a casei de cultură. Fără cultură nu putem merge înainte, este de părere primarul. Avem talente în sat și ele trebuie promovate. Și sătenii au nevoie de zile de relaxare, să privească un concert, să nu uite tradițiile și obiceiurile noastre. Deja lucrăm asupra proiectului că este unul destul de serios și este nevoie de multă pricepere, de gust și viziune arhitecturală pentru a face un adevărat centru cultural. Vom reuși, că doar împreună, cu întreaga comunitate, se fac lucruri mari.

Arătându-mi satul, primarul mi-a atras atenția și la câteva case noi.

- Ne bucură faptul că tot mai mulți tineri își fac familii și se stabilesc cu traiul în sat, accentuează primarul Victor Guțu. - Poate de aceea și oamenii din sat, și agenții economici se unesc în jurul primăriei pentru a renaște satul, a-l face mai atractiv, că, de, cine dintre părinți nu și-ar dori ca copiii lor să rămână în sat, să fie aproape de ei. Că și aici se poate de făcut bune afaceri, exemplu fiind liderii noștri, care dezvoltă activități destul de profitabile. Este avantajoasă chiar și amplasarea satului nostru – de-a

fost săpată o fântână arteziană la care a fost unit spitalul, unde a fost instalat și un boiler. Au fost dotate cu echipamentul necesar laboratoarele Centrului, amenajate saloanele de internare.

- Principala problemă de

lungul traseului Râșcani – Soroca. Suntem optimiști pentru viitorul satului nostru, fiindcă toți împreună ni-l dorim cât mai frumos și mai dezvoltat, să avem ce lăsa ca moștenire copiilor și nepoților noștri.

Ion AXENTI

Punct de informare și documentare NATO la Academia de Administrare Publică

Pe 11 noiembrie curent, la Academia de Administrare Publică, a avut loc o masă rotundă în cadrul căreia a fost inaugurat un Punct de informare și documentare al Alianței Nord-Atlantice (NATO). La eveniment au participat prim-prorectorul Academiei, Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar, Ion DULSCHII, doctor, conferențiar universitar, șef al Catedrei științe administrative, Rodica RUSU, doctor, conferențiar universitar, șef-interimar al Catedrei științe politice și relații internaționale, Rodica SOBIESKI-CAMERZAN, șefa Secției informare și documentare, masteranzi.

În debutul mesei rotunde, a fost prezentat un scurt film documentar despre apariția și etapele de dezvoltare a NATO.

Dna Elena MĂRZAC, director executiv al Centrului de informare și documentare NATO (CID NATO) din Republica Moldova, a adresat conducerii Academiei mulțumiri pentru susținerea ideii de inaugurare în cadrul Academiei de Admi-

nistrare Publică a unui punct de informare și documentare NATO, menționând bunele relații de cooperare cu această prestigioasă instituție de învățământ superior de pregătire a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării. Domnia sa a făcut o scurtă prezentare a istoriei fondării CID NATO în Republica Moldova, misiunea căruia este de a promova valorile europene, cooperarea Republicii Moldova – NATO în sprijinul păcii și securității. Bazele cooperării multilaterale dintre Moldova și NATO au fost puse în 1994, când președinte-

le Mircea Snegur a semnat cu Manfred Woerner, Secretarul General NATO, documentul-cadru al Programului „Parteneriatul pentru pace”, fiind, astfel, instituționalizată colaborarea celor doi parteneri.

Inaugurarea acestui punct va aprofunda și diversifica colaborarea dintre Academie și CID NATO, a subliniat E. Mărzac, optând pentru organizarea pe viitor a unor asemenea mese rotunde de ambele părți, ușile Centrului fiind oricând deschise pentru doritorii de a se informa mai pe larg despre ultimele noutăți, evo-

luția situației regionale și internaționale.

Prezent la eveniment, Viorel CIBOTARU, director al Institutului European de Studii Politice, cofondator al CID NATO, s-a referit la istoria fondării și evoluției Alianței Nord-Atlantice, menționând că NATO nu reprezintă doar o forță militară fără egal, ci și un sprijin important pentru cauza păcii și dezvoltării statelor-membre și parteneri.

După aceste discursuri au urmat dezbateri, în cadrul cărora au fost abordate mai multe aspecte ale situației regionale și internaționale, ale extinderii pe viitor a Alianței Nord-Atlantice și colaborarea cu Republica Moldova.

Urmare a acestui eveniment, biblioteca Academiei a fost completată cu o serie de cărți și broșuri despre Alianța Nord-Atlantică, colaborarea Republicii Moldova cu această organizație internațională, percepția NATO în țara noastră.

Sergiu PÎSLARU

Vizită de studiu la Biblioteca AAP

La 11 noiembrie 2014 Biblioteca Academiei de Administrare Publică a găzduit un grup de funcționari publici

debutanți din autoritățile publice centrale, încadrați la cursurile de dezvoltare profesională, cu genericul „Integrarea profesională în funcția publică”.

În cadrul vizitei cursanții s-au familiarizat cu condițiile de acces la resursele info-documentare ale bibliotecii, cu literatura de specialitate în domeniul teoriei și practicii administrației publice,

organizarea și funcționarea administrației publice centrale, integrarea în funcția publică, relații publice și comunicare, conduita funcționarilor publici,

dezvoltarea abilităților de procesare a informației, efectuarea lucrărilor de secretariat, programele de e-guvernare etc. De asemenea, participanții la cursuri au luat cunoștință de serviciile pe care le prestează Biblioteca AAP, condițiile de acces la resursele documentare și, nu în ultimul rând, utilizarea tehnologiilor moderne de căutare și accesare a informației.

A doua parte a întâlnirii a fost dedicată evenimentului de inaugurare a Punctului de informare și documentare NATO, care s-a desfășurat în aceeași zi în cadrul Bibliotecii AAP. Reprezentanții Centrului de Informare și Documentare NATO

din Republica Moldova Patricia Zghibărta, director programe, și Ana Prohnițchi, coordonator de programe CID NATO au informat auditoriul despre misiunea și evoluția Alianței Nord-Atlantice, precum și a parteneriatului RM-NATO. De asemenea, funcționarii publici au avut posibilitatea să primească răspunsuri la diferite întrebări și să ia cunoștință cu resursele Punctului de informare și documentare NATO, care va fi suplinit constant cu publicații și materiale informative de către CID NATO, în programul de activitate al căruia este preconizată și organizarea evenimentelor de diplomatie publică pentru persoanele care își fac studiile la AAP.

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN,
șefa Bibliotecii AAP

Grigore Vieru „acum și în veac”

Eu sunt un poet liric, chiar tragic, prăpăstios. Abia aștept ca lucrurile să se reazeze în matca lor pentru a reveni la chemarea mea firească, la poezia lirică.

Grigore VIERU

1. Motive și modele. Dintre poezii generației sale șasezeciste Grigore Vieru a preferat cel mai mult motivele-modele (Patria, mama, iubita, copilul etc.). Aceasta a fost nu un cult, ci o disciplină poetică permanentă care i-a alimentat cu siguranță inspirația și i-a aprofundat căutările pe verticală. Sentimentul exponențial, marcat de gravitate și demnitate, este, firește, cel legat de ființa „mamei”. Ion Vatamanu, un bun prețuitor al creației viereane, remarcă deloc întâmplător că „despre poetul Grigore Vieru se poate vorbi sub aspectul diferitelor arte ale cuvântului și, mai ales, în această împerechere firească – mama, graiul. Cele mai vechi cuvinte, pe care cu atâta talent le-a redescoperit Grigore Vieru”.

După cum știm, în 1975, la editura „Lumina” îi apare cartea destinată celor mici, Mama

(ilustrată de pictorul Igor Vieru). Tot lui Grigore Vieru îi aparține și antologia Mama, graiul. Semnificativă această întâmplare neîntâmplătoare defel în biografia scriitorului. Motivul-model nepereche în creația viereană, desigur, că este cel consacrat ființei materne, icoanei ei eterne și inegalabile în lirica românească și paneuropeană. Astfel de poeme, cum sunt antologicele „Făptura mamei”, „Autobiografică”, „Pe unde”, „Buzele mamei”, „Măinile mamei”, „Noptile mamei”, „Cuvântul Mama”, „Mica baladă”, „Ghicitoare fără sfârșit”, „Mamă, tu ești...”, „Cântec de leagăn pentru Mama”, „Mama în casa noastră” etc., etc. – toate capodopere ale autorului și nu numai, pe care mulți le știu pe de rost, deși ar trebui să le știe toate generațiile de ieri, de azi și de mâine, fără excepție. Ar fi cea mai bună apreciere

dată creației viereane, care merită toată considerația națiunii pentru contribuția etico-civică și estetică la evoluția literelor noastre în lume sub aspectul ideții și metaforei de acasă și întru casă.

Alături de M. Eminescu și alți mari poeți ai Neamului, li-

rica viereană are o scipire a ei, românească, în cele mai sobre și profunde culori dimensionale, vertical-atitudeinale, tropice și gnostice evidente în linia modernității și clasicității solare și meditative, sentimental-lirice

și apolinice secular-milenare.

Comparativ cu alți scriitori de la noi și din Țară, Grigore Vieru a scris puțin, dar temeinic, adânc, aforistic și cristic, premistic în multe (școlit fiind la creația populară și la cartea cărților, la Biblie; „biblice” sunt și titlurile „Acum și în veac”, și „Strigat-am către Tine, Doamne”, ca să vedeți...).

Multe-puține, poemele viereane despre și pentru „Mama” au o greutate a lor incomparabilă, mai ales, prin partea lor dumnezeiască, mistică, de preaslăvire a „creației”, a ideii de Mamă, de Dumnezeu! Prin aceasta Grigore Vieru va fi întotdeauna cel mai iubit poet „acum și în veac”, al copiilor (de toate vârstele...), al părinților și al profesorilor, cel puțin. Un elogiu mai elocvent indirect este greu de presupus, deși poezia viereană conține și alte motive-modele de artizitate și plasticitate, de responsabilitate tropică și de modernitate ideatică autentică.

Tudor PALLADI

MAMA

*Foică dulce poamă
Toată lumea are mamă,
Melcul, iedul, ursulică,
Puiul cel de rândunică.*

*Fuge noaptea și dispare
La tot puiul bine-i pare
Că din nou e dimineață
Și-și vede mama la față.*

MAMA, TU EȘTI

*Tu ești patria mea!
Creștetul tău
Vârful muntelui
Acoperit cu nea.
Ochii tăi
Mări albastre.
Palmele tale
Arăturile noastre.
Respirația ta*

*Nor
Din care curg ploii
Peste câmp și oraș.
Inelul
Din degetul tău
Cătare
Prin care ochesc
În vrăjmaș.
Basmaua
Steag,
Zvâcnind
Ca inima
Mama,
Tu ești patria mea!*

MI-E DOR DE TINE, MAMĂ

*Sub stele trece apa
Cu lacrima de-o samă,
Mi-e dor de-a ta privire,
Mi-e dor de tine, mamă.*

*Maicuța mea: grădină
Cu flori, cu nuci și mere,
A ochilor lumină,
Vazduhul gurii mele!*

*Măicuțo, tu: vecie,
Nemuritoare carte
De dor și omenie
Și cântec fără moarte!*

*Vânt hulpav pom cuprinde
Și frunza o destramă.
Mi-e dor de-a tale brațe,
Mi-e dor de tine, mamă.*

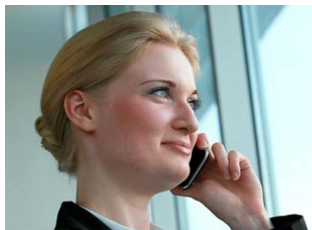

*Tot cască leul iernii
Cu vifore în coamă.
Mi-e dor de vorba-ți caldă,
Mi-e dor de tine, mamă.*

*O stea mi-atinge fața
Ori poate-a ta năframă.
Sunt alb, bătrân aproape,
Mi-e dor de tine, mamă.*

Telefoanele mobile cauzează sau nu cancer?

O agenție din cadrul Organizației Mondiale a Sănătății avertiza cu privire la un eventual risc de cancer pentru posesorii de telefoane mobile, vinovat fiind câmpul electro-

magnetic emis de dispozitive. În acest context, un studiu realizat în Danemarca, menit să demonstreze realele efecte ale telefoanelor mobile asupra sănătății oamenilor, a scos

la iveală detalii importante.

Publicat în British Medical Journal, studiul dovedește că nu există o legătură între utilizarea telefoanelor mobile și cancer. Realizat pe un eșantion de peste 350.000 de danezi, utilizând informații adunate pe parcursul a 18 ani, studiul este cel mai mare de acest gen.

Per total, au fost diagnosticate peste 10.000 de tumori ale sistemului nervos central, însă în cazul persoanelor care au folosit cel mai mult telefonul mobil (peste 13 ani), riscul de cancer a fost la fel ca și în cazul persoanelor care foloseau rar telefonul mobil.

Premieră mondială în traumatologie

Un bărbat în vârstă de 71 de ani, al cărui picior drept era afectat de cancer, crezuse că singura sa opțiune posibilă este amputarea, însă după o intervenție chirurgicală de succes el poate sta acum din nou pe propriile picioare. Echipa condusă de profesorul Peter Choong de la Spitalul St. Vincent din Melbourne a

scanat piciorul stâng al pacientului și a creat o imagine 3D, pe care a folosit-o apoi pentru a construi o replică a călcâiului confecționată din titan. Compania de biotehnologie „Anatomics” împreună cu Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization (CSIRO) au participat la efortul comun de a imprima 3D porțiunea de os care lipsea pentru un nou călcâi complet.

„Progresele științei ne-au permis să luăm în considerare

imprimarea 3D a oaselor pe baza culegerii de informații despre piciorul pacientului, indicării dimensiunilor exacte ale piciorului și reproducerii

acestui cu noua tehnologie 3D”, a declarat doctorul Choong. Această procedură de înlocuire a unei părți osoase a călcâiului unui om cu tehnologia de imprimare 3D este primul caz din lume.

Doctorul Choong a precizat că lucrează în acest domeniu de mulți ani și visează de multă vreme la acest tip de operații. „Este foarte interesant. Este un exemplu foarte bun despre cum progresele în domeniile științei, tehnologiei

și cercetării pot fi direcționate spre satisfacerea nevoilor

unui pacient”, a declarat Peter Choong.

Mâna bionică pentru sport

O invenție poate schimba antrenamentul sportivilor. Doi profesori gălățeni au găsit o metodă revoluționară prin care jucătorii de volei, de exemplu, pot ajunge la performanță în jumătate din timpul necesar până acum. E vorba despre o mână bionică care corectează greșelile în timp real, prin intermediul unui soft special.

Mâna bionică realizată de profesorii gălățeni se fixează pe brațele jucătorului, lăsându-i totală libertate de mișcare. Prin intermediul a 10 senzori, aparatul identifică poziția brațelor, apoi transmite informația către computer. Un program generează instant mesaje vocale pentru corectarea eventualelor greșeli.

„În situația în care articulațiile sunt îndoite, mesajul vocal este menit să-l corecteze pe

executant - îndreaptă coatele - prin mesaj vocal se poate autocorecta singur jucătorul.

„La sfârșitul antrenamentului se închide acea sesiune de lucru și antrenorul știe clar câte execuții corecte au fost, câte execuții greșite, și, ce este cel mai important, știe exact și segmentul deficitar”, spune Carmen Pîrvu, lector la Facultatea de Educație Fizică și Sport Galați.

Pentru că oferă indicații precise fiecărui jucător, aparatul l-ar putea înlocui pe antrenor. Astfel, timpul de învățare se reduce la jumătate. Mai mult, invenția poate fi utilizată și în alte domenii.

Răzvan Roșculeț, profesor la Facultatea de Inginerie Galați: „Sistemul în general este conceput ca să poată fi adaptat pentru diferite sporturi, sistemul conține partea de transmisie la distanță, care rămâne neschimbat și poate fi aplicat și pentru medicina recuperatoare”.

Dezvoltarea aparatului a durat un an, iar profesorii gălățeni spun că au primit deja oferte de la investitori.

Primele stomacuri umane miniaturale

Cercetătorii de la Spitalul pentru copii din orașul american Cincinnati au reușit să obțină în laborator primele stomacuri umane funcționale și în trei dimensiuni, în cadrul unui studiu in vitro care deschide noi perspective de tratament contra bolilor gastrointestinale.

Oamenii de știință americani au obținut pentru prima dată în istorie țesut stomacal, în 3D, pornind de la

celule sușă umane. Reușita lor constă în câteva organe miniaturale, cultivate în vase Petri.

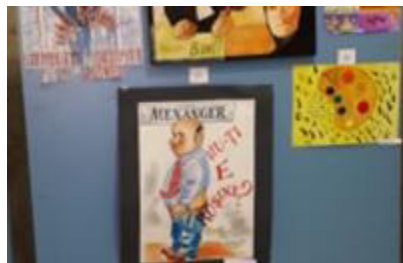
De mărimea unui bob de mazăre, stomacurile minuscule sunt folosite pentru a studia anumite patologii care afectează mucoasa stomacală, precum ulcer, cancer și gastrită.

Aceste maladii gastrointestinale afectează aproape 10% din populația mondială.

Desene cu mesaj anticorupție

Zeci de desene cu mesaj anticorupție, pictate de copii și tineri talentați din Republica Moldova, au fost expuse la Centrul Republican pentru Copii și Tineret „Artico”. Lucrările reprezintă viziunea tinerii generații despre fenomenul corupției și au fost selectate în cadrul concursului „Talentul nu ia mită. Integritatea în imagini”, inițiat de Centrul Național Anticorupție, cu susținerea Fundației Hanns Seidel din Germania.

Pentru performanțele obținute, autorii au fost premiați cu tablete, cărți electronice și hard discuri externe. La ceremonia de premiere a autorilor au participat Viorel Chetaru, director al Centrului Național Anticorupție, Excelența Sa Ulrike Knotz, Ambasadorul Germaniei în Republica Moldova, Daniel

Seiberling, reprezentant al Fundației Hanns Seidel în Re-

publica Moldova, alți oaspeți de onoare.

Concursul face parte din Proiectul „Angajarea tinerilor în activități anticorupție” și campania de sensibilizare a CNA „EU – pentru educație prin integritate”. Expoziția va putea fi vizitată zilnic în perioada 10-21 noiembrie curent.

Promovarea intoleranței față de corupție, în special în rândul tinerilor, reprezintă o prioritate a Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011-2015.

Lecții anticorupție pentru elevi

Un seminar anticorupție a fost organizat recent de către angajații Serviciului Prevenirea Corupției al DGT „SUD” a CNA la școala profesională nr.1 din Cahul. Elevii au fost îndemnați de ofițerii CNA să nu tolereze corupția, iar dacă le va deveni cunoscut un act de corupție să nu ezite să denunțe la CNA.

În cadrul prelegerii, angajații DGT Sud le-au vorbit participanților despre importanța prevenirii fenomenului

lui corupției și contracarării acestuia, dar și despre necesitatea implicării întregii societăți pentru eradicarea acestuia.

Printre subiectele abordate s-au numărat: noțiunea de corupție, aspecte istorice ale corupției, premisele, cauzele și consecințele corupției, fenomenul corupției – aspectul criminologic, standarde anticorupție naționale și internaționale, competența organelor naționale în domeniul prevenirii și combaterii corupției, standarde etice în sectorul public, răspunderea juridică pentru faptele de corupție prevenirea corupției – metode și practici naționale și internaționale.

Zero toleranță față de corupție

Mai multe activități de sensibilizare și promovare a intoleranței față de corupție au fost desfășurate de către CNA în perioada 3-7 noiembrie, atât în centrul, cât și în sudul țării.

Ofițeri anticorupție din cadrul Aparatului Central și Direcției Generale Teritoriale „Sud” a CNA au mers în instituții de învățământ pentru a le vorbi profesorilor, elevilor și studenților despre consecințele nefaste ale viciului social – corupția, iar angajații Direcțiilor de învățământ, despre integritatea profesională de care trebuie să dea dovadă fiecare cetățean.

Astfel, aproximativ 300 participanți din raioanele Comrat, Cahul și municipiul Chișinău s-au implicat în discuții în cadrul seminarelor desfășurate cu genericul „Zero toleranță față de corupție”. Aceștia au aflat mai multe despre corupție în general, dar și despre scopul testelor

de integritate, drepturile și obligațiile agenților publici, rezultatele și consecințele testării.

Menționăm că din 15 august 2014, ziua intrării în vigoare a Legii cu privire la testarea integrității profesionale, circa 15 000 de funcționari publici au beneficiat de instruiți organizate de către CNA în vederea familiarizării cu prevederile acestei legi și promovării spiritului intoleranței față de fenomenul co-

rupției și prevenirii cazurilor de corupție în rândul agenților publici.

Instruirile anticorupție sunt o prioritate stabilită în planul de acțiuni al CNA pentru prevenirea și combaterea corupției.

Ofițer de sector reținut pentru mită

Angajații Serviciului protecție internă și anticorupție (SPIA) al MAI, în comun cu Procuratura anticorupție, au reținut în flagrant delict un ofițer de sector, în timpul estorcării și primirii unei sume de 20000 de lei de la o cetățeană, pentru neatragera acesteia la răspundere penală într-un pretins caz de furt.

Polițistul activa în cadrul sectorului de poliție nr. 5 al Inspectoratului de poliție Râșcani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, având o vechime în muncă de 9 ani.

Acesta a fost reținut, fiind bănuit de corupere pasivă în baza indicilor infracțiunii pre-

văzute de lit. c), alin. (2), art. 324, Cod penal al RM.

Dacă va fi recunoscut vinovat, polițistul riscă pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 120000 la 160000 de lei și privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

Bisericile din lemn - istorie vie a creștinismului din Moldova

Bisericile de lemn din Moldova au format de-a lungul secolelor așezămintele credinței creștine, patrimoniul prețios pe plan național. Până la începutul secolului al 20-lea enoriașii au creat și s-au manifestat preponderent într-o civilizație a lemnului de o bogăție, o varietate și un rafinament remarcabil, în care bisericile de lemn au atins vârful său maxim de expresie. În acestea s-au înfripat comunitățile creștine din sate și târguri și în jurul lor au luat ființă primele așezăminte monahale, singurele noastre centre culturale în decursul multor veacuri. Cu atât mai mult, sunt prețioase aceste biserici astăzi, când numărul lor s-a redus la minimum – doar câteva zeci de biserici din lemn existente în Republica Moldova din secolul al XVIII-lea. Pentru comparație vom menționa, că după recensământul din 1812, pe actualul teritoriu al republicii existau 742 de biserici din lemn. Dar și unele dintre aceste biserici rămase sunt într-o stare deplorabilă și sunt necesare acțiuni concrete, de neamănat, pentru restaurarea lor.

Una dintre aceste biserici este cea din satul Măcăreuca, raionul Drochia, cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, construită în 1793 și, prin Hotărârea de Guvern nr.XII-1530, din iunie 1993, este recunoscută ca monument de arhitectura ecleziastică de lemn de importanță națională. Este o biserică de tip casă cu clopotniță, amplasată pe latura de vest și tunul deasupra naosului, care-i da aspect de biserică. Această biserică poartă amprenta istoriei mai mult de 200 ani. La temelia crucilor de pe cupolă se arată semiluna, ceea ce dovedește că biserica a fost construită în perioada dominației turcești de către boierul Nicolae Russo. În pridvorul bisericii și azi este o criptă în care sunt înmormântate soția boierului și o nepoată de a sa. Timp de secole, această biserică a fost mama spirituală a creștinilor din Măcăreuca, fiind lăsată,

în ultimii ani, în voia sorții.

Pentru readucerea sa la valoare de altă dată, Consiliul raional Drochia, în cooperare cu Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, a lansat proiectul de restaurare a bisericii care prevede elaborarea conceptului arhitectural și al proiectului tehnic. Lucrările de restaurare urmează să fie executate în anul viitor.

Biserica restaurată va fi inclusă în traseul Ecoturistic „Iz-

vorul Vieții” și în circuitul turistic național, fiind, astfel, îmbunătățită imaginea comunității, sporind atracția turistică pentru vizitatorii de prin părțile locului și pentru străini.

Restaurarea acestei biserici medievale este un exemplu concludent al activităților din ultimul timp de salvare și valorificare a patrimoniului cultural al Republicii Moldova, iar această bijuterie va deveni un obiectiv important pentru dezvoltarea

turismului în raionul Drochia, în particular, și în zona de nord a republicii, în ansamblu.

O altă biserică, biserica medievală din lemn din satul Hirișeni, raionul Telenești, cu același hram – „Adormirea Maicii Domnului” - a fost montată recent pe teritoriul Muzeului Satului din Chișinău.

Această biserică a fost ctitorită de răzeșii din Hirișeni în anul 1642, la mănăstirea Hârjăuca. În anul 1821, ea a fost transferată pe teritoriul satului Hirișeni, raionul Telenești, unde a servit locuitorilor până în anul 1928, atunci când comunitatea și-a construit o altă biserică, din piatră. Cea de lemn servea ca paraclis de cimitir.

După 18 ani de tratative, timp în care biserica a stat 12 ani fără acoperiș, conducerea Muzeului Satului a reușit să convingă comunitatea locală privind strămutarea bisericii pe teritoriul muzeului.

De un destin mai bun au avut parte și bisericile de lemn, „Sf. Arh. Mihail”, s. Limbenii Vechi, r. Glodeni, și „Acoperământul Maicii Domnului”, s. Palanca, r. Călărași, restaurate adecvat, unde sunt oficiate slujbele religioase.

Sunt exemple demne de urmat pentru celelalte biserici din lemn, care încă își așteaptă restauratorii, activități în care trebuie să fie interesate direct autoritățile publice locale.

Vlad IONAȘCU

Abonarea 2015

Continuă abonarea pentru anul 2015 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC”, publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.
Costul unui abonament:
3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul Public” apare de 2 ori pe lună.
Costul unui abonament:
3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție
Ion AXENTI - secretar responsabil
Sergiu PÎSLARU - redactor
Vitalie NICA - redactor

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.
Ziarul apare de două ori pe lună.
Indice 67919.
Coli de tipar 1,5. Tiraj: 370.
Dat la tipar 17.11.2014

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică